

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 12 Mart 2018

Sayı : 21815

2628

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Mehmet ÖZHASEKİ tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Akkuyu NGS için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilen '**Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Olumlu**' kararının iptali için açılan davaları görüşen Danıştay, Akkuyu NGS için hazırlanan ÇED Raporu'nun eksik olduğunu kabul etmesine karşın bu eksikliklerin Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'na (TAEK) sunulacak bir başka rapora havale etmiş ve davaları reddetmiştir. Danıştay'a göre, ÇED Raporundaki eksiklikler sonradan hazırlanacak olan Ön Güvenlik Analizi Raporu'nda yer alacaktır. Bu karar Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin bir anlamda, Türkiye'deki çevre, kent ve enerji yatırımlarının çevreye ve toplum sağlığına etkilerini denetleyen Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin dışına çıkarılması anlamına gelmektedir.

Akkuyu NGS için verilmiş '**ÇED Olumlu**' kararının iptali için yurttaşlar ve sivil toplum örgütleri tarafından açılmış 13 dava hakkındaki kararları taraflara tebliğ edilmiştir. Davacıların iptal istemini reddeden Danıştay 14. Dairesi, Akkuyu NGS'ye ait ÇED Raporu'nun eksik olduğunu şu ifadelerle kabul etmiştir: "**ÇED raporunda yukarıda özetine yer verildiği üzere bazı eksiklikler tespit edilmiş ise de, bu eksikliklerin raporu sakatlamayacağı ve projenin uygulanmasına engel teşkil etmediği, söz konusu raporda, dava konusu projenin çevreye olabilecek olumsuz etkilerinin kapsamlı bir şekilde incelendiği, çevreye olabilecek olumsuz etkilerin giderilmesi için gerekli ve yeterli önlemlerin alındığı ve raporun alınması öngörülen önlemlerle birlikte ilgili mevzuata ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğu, görüşüne yer verilmiştir.**"

TMMOB ve TTB'nin davetiyle, davanın Danıştay'daki duruşmasında uzmanlar dinlenmiş, nükleer atıkların bertaraf edilmesi ve reaktörlerin sökülmesine ilişkin planların ÇED Raporu'nda yer almaması, acil önlem ve müdahale planlarının olmayışı, santralin sağlık etkilerinin incelendiği bölümlerde tiroid hastalıkları, bağışıklık hastalıkları ve doğumsal bozuklukların ele alınmadığı aktarılmıştır. Uzmanlar Türkiye'nin enerji tüketimi ve gelecek projeksiyonlarının ÇED Raporu'nda yüksek gösterildiğini, Türkiye'nin enerji ihtiyacı bulunmadığını mahkeme heyetine anlatmış, kaza riski bulunan denenmemiş bir reaktör tipi çalıştırılarak üretilecek enerji için fahiş fiyatla Türkiye'nin alım garantisi verdiğinin altı çizilmiştir. Tüm bu eksikliklere karşı Akkuyu NGS A.Ş.'nin avukatı duruşmada, "**Trafikte araçta giderken, uçakta uçarken de kaza riski vardır. Hepsi hepsi Fukuşima ve Çernobil'de kazalar oldu. En büyük ekonomilerin nükleer güç santrali var, bizim de olsun istiyoruz. Kaza riskini ciddiye alıyoruz ama absorbe edilebilir**" şeklinde konuşarak tehlikeleri adeta ihmal edilebilir düzeye indirgemiş, bu sebeple yurttaşların ve örgüt temsilcilerinin tepkilerine yol açmıştır.

ÇED Raporunda nükleer santrallerin risk potansiyellerine ilişkin yeterli bilimsel değerlendirme yapılmadığı, santralin işletme sürecindeki kaza risklerinin zararların değerlendirilmediği, sağlık etkilerine yer verilmediği, acil eylem planları noksanlığı ve sağlık koruma bandı yetersizliği gibi iddialar hakkında Danıştay, bilirkişi raporunda yeterli açıklama yapıldığını belirtmiştir.

ÇED sürecinin yürütülmesinden sorumlu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlı avukatlarsa, **“Halkın Katılımı Toplantısı’nda projeye karşı çıkıldı ve uzmanları dinlemek istemediler ama toplantı yapıldı. Zaten dava kapsamındaki keşifler de bilgilendirme toplantısına döndü, davacılar da ikna oldu”** sözleriyle sürecin usulsüzlüğünü bir anlamda kabul etmiştir. Bu bağlamda;

- 1) Santralin risk potansiyellerine ilişkin yeterli bilimsel değerlendirme yapılmış mıdır?
- 2) Santralin işletme sürecindeki kaza risklerinin zararları değerlendirilmiş ve sağlık etkileri saptanmış mıdır? Saptandıysa tüm bu değerlendirme sonuçları kamuoyuyla ne zaman paylaşılacaktır?
- 3) Acil eylem planları yapılmış mıdır? Yapıldıysa bu planların içeriği nedir?
- 4) Türkiye'nin enerji tüketimi ve gelecek projeksiyonlarının ÇED Raporu'nda olduğundan yüksek gösterildiği doğru mudur?